

AdRem

Nummer 12

December 2019

ïSucculent a" Afdeling ïDe A chterhoek"

Opgericht september 1975

Verenigingsavonden:

Iedere tweede donderdagavond van de maand in "**Kruidenhof te Mal-lum**" In Eibergen.
Aanvang 20 00 uur.

Contributie:

Lidmaatschap € 15,00 per jaar. Te voldoen op bankrekeningnummer IBAN NL09RABO0356715841 t.n.v. Cactusvereniging "De Achterhoek".

Naast de contributie voor de afde-ling, moet er ook nog € 27,00 con-tributie aan de landelijke vereniging "**Succulenta**" betaald worden.

Redactie:

Henk Viscaal.

Informatie:

Voor informatie over de vereniging kunt u op de hiernaast staande adressen terecht, of op de vereni-gingsavonden zoals hierboven vermeld staat.

Bestuursleden:

Voorzitter:

H.W. Viscaal,
Brinklaan 31,
7261 JH Ruurlo.
0573 452005

Scretaresse:

A. Heijnen,
Kuipersweg 9,
7107 BC Winterswijk.
0543 564314

Penningmeester:

D. Hoogstraten,
Rozenkamp 8,
7151 VN Eibergen.
0545 472778

Leden:

T. Welman,
Julianastraat 17,
7161 CP Neede.
0545 295813

J. Hardiek,
M. Krusemanstraat 122,
7513 HM Enschede.
053 4301499

AdRem

JAARGANG 39 NO 12 DECEMBER 2019

WAT ER WEER ALLEMAAL AAN DE HAND WAS

Het zit er weer op en moet ik weer een jaar geduld hebben om weer op reis te gaan. Niet alleen de reis maar ook de voorbereidingen waren een plezier om te doen. Omdat het gezelschap weinig tot geen cactusreizen had ondernomen heb ik maar zo veel mogelijk de veilige weg gekozen. Het gezelschap bestond uit Gerrit Melissen, Rob Feuth, Gijs Oskam en mij. Gerrit kennen we allemaal van zijn cactusverkoop tijdens het lenteweekend. Rob Feuth moeten we kennen als de vorige penningmeester van Succulenta. En de meest onbekende is Gijs Oskam; hij is de voorzitter van de afdeling Haarlem.

De stemming was opperbest en er is tijdens onze reis geen onvertogen woord gevallen. Iedereen was na afloop laaiend enthousiast en Gerrit wil volgend jaar zo weer deze reis maken.

Er is wel veel veranderd ten opzichte van 10 jaar geleden. Zo zijn de wegen sterk verbeterd wat de rijtijd alleen maar ten goede kwam. We hebben zo ongeveer 5000 km gereden. Met een comfortabele wagen en een goede chauffeur (Gerrit) was de reis niet echt ongemakkelijk. Er werd regelmatig gestopt om planten te zoeken zodat we regelmatig de benen konden strekken en mooie planten zoeken. Veelal waren de planten onder struiken verborgen maar met enige oefening kon een ieder vrij snel de meest mooie planten vinden.

Gerrit is trouwens een hoofdstuk apart. Volgens mij heeft hij radar in zijn ogen, want als niemand wat vond dan wees hij met grote regelmaat aan waar de planten te vinden waren. Ook heeft hij klimgeitenbloed in de aderen want geen helling kon hem te moeilijk zijn of hij kwam er wel tegen op.

Het fijne van een dergelijke reis is dat er met de regelmaat van de klok weer herinneringen naar boven komen. Het is alleen moeilijk om de gebeurtenissen in chronologische volgorde te krijgen want er zijn zo veel indrukken opgedaan dat je ze moeilijk in een bepaald tijdsgedeelte van de reis kunt plaatsen. Gelukkig heb ik voldoende aantekeningen gemaakt.

H.V.

PLANT VAN DE MAAND

DENMOZA RHODACANTHA

De naam denmoza is een anagram van Mendoza, dit is een provincie in Argentinië. tijdens onze laatste reis hebben we meerdere keren de plant gezien. De ene keer steekt de plant boven het struikgewas uit de andere keer is hij op nauwelijks begroeide hellingen te vinden.

Het grootste exemplaar dat we gevonden hebben mat meer dan een meter. De foto's zijn even boven Uspallata gemaakt tijdens een snuffeltocht op een van de hellingen daar. We vonden er planten van diverse groottes. Van een bol- tot zuilvormig. In eerste instantie

doet de jonge bolvormige plant aan een *Ferocactus stainesii* denken. Op de helling die wij bezochten groeiden zowel jonge, volvormige planten alsook de reeds genoemde zuilvormen. Wanneer je hier zo vrij in de natuur loopt voel je je de koning te rijk wanneer je de ene plant na de andere fotografeert. Dit verhoogt alleen maar de moeilijkheid om thuis de mooiste foto uit te zoeken. En tijdens dit zoeken beleef je de klim op de helling nog een keer. Uiteindelijk moet er dan toch een keus vallen.

De planten hebben een forse en dichte bedoorning en wanneer je zelf een tijdje in het open veld loopt kun je je voorstellen dat dat geen overbodige luxe is om je zo te beschermen tegen de brandende zon.

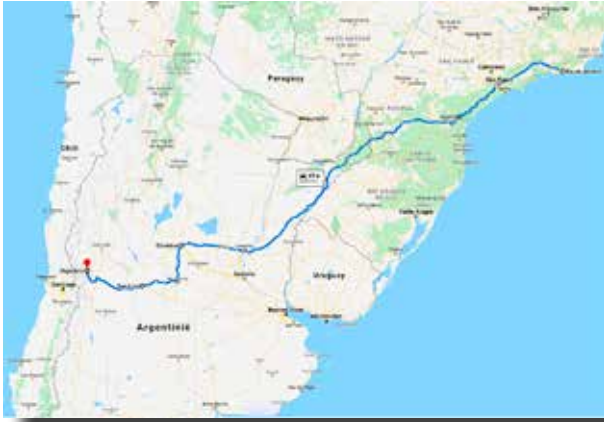
de plant wordt als volgt beschreven: In het jeugd stadium een bolvormige plant die uitgroeit tot zuilvormig. de planten worden 15 - 30 cm Ø. Er zijn 15 - 30 ribben. Per areool zijn er 8 - 10 doorns waarvan er een wat steviger kan zijn dan de overige doorns. Ze zijn lichtelijk teruggelbogen en donker rood-bruin. De rode bloemen verschijnen rond de top van de plant. Later tijdens onze reis hebben we op meerder plaatsen denmoza's gevonden.

H.V.

FOTOGALERIJ

EEN DAGJE ARGENTINIË

Ik liep al een tijd rond met de gedachte aan een reis naar Argentinië. Tijdens de open dag bij Gert vroeg ik aan Gerrit Melissen of hij zin had om me te gaan. In de loop van die dag werd hij steeds enthousiaster om mee te gaan en aan het eind van de dag nam hij de beslissing wanneer er op zijn werk iets te regelen viel. Dat was een deelnemer, nu nog eens zien of

er iemand was die in dit plaatje paste. Bij Gert kwam ik ook Rob Feuth, de oud penningmeester van Succulenta tegen. Hij vond het idee ook niet onaardig, maar zijn vrouw gaf de doorslag en zei: “Dat moet je doen, dat is leuk”. Nu had er in Neede zich al iemand aangemeld, maar die paste niet helemaal in deze samenstelling. Bij het 100-jarig bestaan van Succulenta in Utrecht stelde ik hem aan Gerrit voor. Die was helemaal niet enthousiast over de man en na wat heen en weet praten en het noemen van de prijs in het totale plaatje, haakte de man af. ‘s Zondags was ik ingedeeld bij het vermaken van de kindertjes met een vorm van handenarbeid waar ik totaal geen affiniteit heb en ontmoette daar Gijs Oskam, de voorzitter van de afdeling Haarlem. Het idee stond hem wel aan maar hij wilde eerst contact opnemen met zijn vrouw. Zij appte direct terug met de mededeling dat moet je doen, dat vind ik leuk voor je. Enige ogenblikken daarna appte ze weer met de volgende mededelingen: “En nu kun je het nog”. Dit gedeelte van de reis was dus afgerond en nu ging het werk beginnen. In

de eerste plaats een vlucht naar en van Argentinië voor 4 personen regelen. Dit keer zouden we ook een binnenlandse vlucht nemen naar Cordoba. Dar scheelde meer dan 700 km rijden van Buenos Aires naar Cordoba rijden. Nu bleek dat de goedkoopste reis een tussenlanding in Rio de Janeiro zou maken. Om 3 uur in de nacht kwamen we in Cordoba aan. Gelukkig had ik een hotel besproken en kwamen we per taxi om 4.30 uur bij het hotel aan. De volgende morgen stonden we ondanks de vermoeiende vlucht redelijk vroeg op. Dit zou een rustdag worden en we wilden een wandeling door Cordoba maken. Bij de balie kregen we een kaart van de stad en we bleken redelijk dicht bij het centrum van de stad te zijn. We konden nu meteen een probleem oplossen want de geldautomaten op de luchthaven bleken niet te werken. Diverse banen binnen gelopen maar alleen de visa-kaart van Rob en Gerrit bleek te werken. Uiteindelijk bij de zoveelste bank toch wat geld kunnen pinnen om de gemeenschappelijk pot te vullen.

Cordoba is een zeer levendige stad en in tegenstelling tot wat men altijd vraagt: "Is dat niet gevaarlijk"? Kunnen we zeggen dat we alleen maar vriendelijke, beleefde en aardige mensen hebben ontmoet. De gemiddelde winkel, op welk gebied dan ook is te vergelijken met een willekeurige stad in Nederland. Wel waren er zo af en toe rommelwinkels, maar dat schijnt hier zo te horen en deze blijken dan ook in een behoefte te voorzien. Ook hier erg veel mensen met overgewicht. Trouwens je kunt hier overal wel wat te eten halen, zowel in de winkels als bij de stalletjes die her en der verspreid staan. En er zijn natuurlijk de nodige terrasjes waar je kunt genieten van de

drukte rondom. Een zeer levendige stad dus. We zijn hier echt helemaal bijgekomen van de vermoeiende vliegreis van de vorige dag.

Na een zeer goede nachtrust een taxi besteld om ons weer naar de luchthaven te brengen om onze auto voor de komende reis te huren. Gerrit regelt de huur met zijn visa-kaart. Een mooie gelegenheid om hem maar meteen te bombarderen tot chauffeur voor de hele reis. Een taak overigens waar hij zich heel goed van gekweten heeft.

We gaan dan op weg naar San Luis, een rit van rond de 400 km. Een behoorlijke afstand, maar dat moet nu eenmaal om daar te komen waar je wezen wilt. Een bijkomend voordeel is dat de wegen, in vergelijking met de vorige reis in Argentinië, bijzonder goed zijn. Het landschap verandert langzaam van vlak tot wat heuvelachtiger en in de verte zijn de eerst bergen te ontdekken. Het duurt echter veel langer dan je denkt want de bergen komen maar heel langzaam dichterbij. De elektriciteitspalen langs de weg zijn aan de top regelmatig volgegroeid met vogelnesten van parkieten. Dit is eigenlijk hetzelfde idee als de nesten van de wevervogels in Afrika. Voor cactussen blijkt het hier nog geen land te zijn en we stoppen alleen om wat rotsformaties te fotograferen. Ook heeft een roofvogel aan de kant van de weg nog onze aandacht en ook een uiltje, dat op onze steenuil lijkt en op een paal zit, onze aandacht.

We komen dan aan in San Luis en nemen onze intrek in Hotel Regidor. 's Avonds eten we kip aan de overkant van de straat maar dat is niet helemaal de smaak die we ons voorgesteld hadden.

Na een goede nachtrust en een redelijk

ontbijt vervolgen we de volgende dag de reis naar Uspallata. Plichtplegingen als, etenswaar inslaan, geld pinnen en tanken verricht en dan op weg. Door de drukke stad gaan we naar de N 7. Dit is de weg die van Buenos Aires tot aan de Chileense grens loopt en ons naar Uspallata zal voeren. Bij de grens met de provincie Mendoza worden we gecontroleerd en wordt de auto gedesinfecteerd. Onze eerste stop levert een *Echinopsis eyrisiie*, een *Pterocactus tuberosus* en diverse opuntia's. Veel vlak land is hier in beslag genomen door wijngaarden. tijdens de middag nog twee stops gemaakt wat tephrocactussen, lobivia's, echinopsissen, denmoza's en veel opuntia's opleverde. We hebben in Hotel El Montanes overnacht en ook nu weer aan de overkant gegeten. Het bespreken van de voorbije dag was erg gezellig en geanimeerd. Rond tien hebben we onze bedden opgezocht na een zeer geslaagde dag.

H.V..

PUZZEL

1		2	3		4		5		6	7		8	9	10
		11		12			13	14				15		
16	17					18					19			
	20				21		22			23			24	
25			26			27		28				29		
30		31		32			33		34			35	36	
		37	38		39			40		41	42			
43	44			45		46			47		48			49
50			51		52		53			54			55	
	56	57		58		59			60			61		
62			63		64			65				66	67	
		68		69		70	71		72		73			
74	75		76		77			78		79				80
81		82		83					84		85			
86						87						88		

HORIZONTAAL

1 moed, 4 snijwerktuig, 6 dichter, 11 landvoogd, 13 vervoermiddel, 15 niet in werking, 16 oogafwijking, 18 omroepvereniging, 19 soort stof, 20 groot, 22 aanspraak, 24 muzieknoot, 25 familielid, 26 soort herkouwer, 28 waterdamp, 30 bergweide, 32 arbeid, 34 water in Friesland, 35 plaats in Brabant, 37 voegwoord, 39 ver in de tijd, 41 afsluitmiddel, 43 op een ander tijdstip, 46 voordeel, 48 plaats in Noord-Holland, 50 ten name. 51 boogbal, 53 zonderling, 55 bijwoord, 56 kledingstuk, 58 boomschors, 60 blinde woede, 62

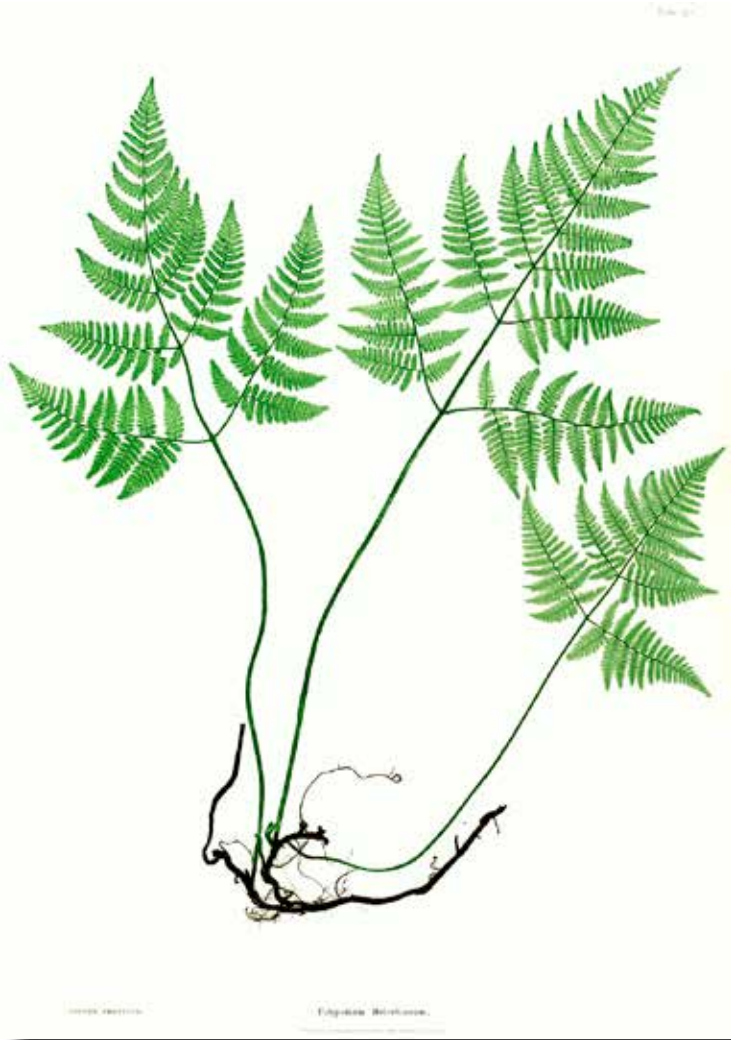
VERTICAAL

1 kledingstuk, 2 advies, 3 gevatheid, 4 familielid, 5 vasthoudendheid, 6 nauwkeurig, 7 onmeetbaar getal, 8 startteken, 9 deel van een rund, 10 geestelijke spanning, 12 echtgenote, 14 godheid, 17 communicatiemiddel, 19 landbouworganisatie, 21 vlug, 23 boksterm, 25 mesthoop, 27 residu, 29 dapperheid, 31 bijwoord, 33 toegangsbewijs, 36 stel, 38 troefkaart, 40 op de aangehaalde plaats, 42 kinderspeelgoed, 44 ouderenbond, 45 viseter, 47 langzaam, 49 deel van een schip, 52 lage stem, 54 altijd, 57 plant, 59 strook langs de zee,

smerig, 64 heilige, 65 dijk, 66 lang stuk hout, 68 aardkluit, 70 edelgas, 72 taart, 74 waterpeil, 76 vrucht, 79 dief, 81 vogel, 83 charge, 85 houtsoort, 86 dringend, 87 bekeren, 88 binnen korte tijd

61 plant, 62 koren, 63 viseter, 67 welpenleidster, 69 min, 72 verdragsorganisatie, 73 mannelijk dier, 75 voor, 77 voorzetsel, 78 drinkbeker, 80 soort, 82 algemeen dagblad, 84 Frans lidwoord

Onder de inzenders van de goede oplossing van de puzzel wordt een plantje verloot.

TWEE HOBBY'S GEMAKKELIJK TE COMBINEREN

Ook deze maand weer 3 mooie soorten van onze eigen flora in Nederland

Als eerste deze maand een varen namelijk de rechte driehoeksvaren (*Gymnocarpium robertianum*) uit de *Cyopteridaceae*. Weer plant van de rode lijst als zeer zeldzaam maar wel iets toenemend.

In Nederland komt deze varen voor in Limburg en in de Noordoostpolder op kalkrijke bosgrond. Het is een vaste plant met een wortelstok. Het blad heeft een eigenaardige geur. De bladeren sterven in de winter af. *Gymnocarpium* is afgeleid van *gymnos* (naakt) en *carpos* (vrucht) en *robertsianum*

betekent lijkend op Roberdkruid.

De tweede deze maand is een klein struikje de grote veenbes (*Vaccinium macrocarpum*) uit de Heidefamilie (*Ericaceae*). Een bekend struikje maar wel onder de naam cranberry, voorkomend op de Waddeneilanden en zeer zeldzaam in Drenthe. De rosewitte bloemen verschijnen van juni tot in augustus. De rode bessen zijn rijp tussen september en november. Dit struikje is een exoot uit Noord-Amerika waar hij ook wordt gekweekt voor de bessen. Het verhaal gaat dat in 1845 een schip verging voor de kust van Terschelling en er een vat aanspoelde, deze werd door jutters naar de duinen gesleept en open gemaakt. Men dacht er wijn aan te treffen maar er zaten bessen in. Het vat zou toen in de duinen leeg gemaakt zijn. In 1868 werd en planten aangetroffen door de botanicus Franciscus Holkema in

vochtige gedeelten. De plant heeft een zure grond nodig. Maar in Engeland en Duitsland werden de bessen al geteeld om hun hoge gehalte aan vitamine C. De naam *Vaccinium* komt van het Latijnse woord *vacca* (koe) en *baccinium* (bes) dus de bessen worden graag door koeien gegeten. *Macrocarpum* betekent grote bessen.

Als laatste kanferalant (*Dittrichia graveolens*) uit de samengesteldbloemigen (*Compositae*).

Een 1-jarige plant waarvan de kleine gele bloempjes verschijnen van juni tot in september en plant wordt tot 50 cm hoog. Het is een pionier plant op zonnige, iets vochtige, voedselrijke, stenige grond. Men vindt ze vaak langs snelwegen en industriegebieden. In Nederland zeer zeldzaam.

Dittrichia komt van de Duitse botanicus Manfred Dittrich voormalige directeur van het herbarium van de botanische tuin van Berlijn. *Graveolens* betekent sterk geurend.

Dat was het weer deze maand.

Jur

Eind november zitten een aantal bomen nog volop in het blad. In de rotstuin is nu wel het meeste blad verwijderd maar ook de bomen in het openbare groen moeten nog heel veel blad verliezen. Drie van de zes bedden worden tegen december bedekt met pvc-golfplaten tegen de regen maar ook tegen blad dat de wintergroene planten niet graag op zich hebben. De rotstuin heeft de hele winter last van afgefallen blad van de bomen die op de oude begraafplaats tegenover het huis staan. Dit is de derde jaar dat de pvc-platen worden aangebracht en met touw en tentharingen op de plaats worden gehouden. Er is voldoende ventilatie om rot en schimmel te voorkomen. De planten varen er wel bij er is minder uitval in de het voorjaar. Ook de cactuskas heeft dit najaar een ander jasje gekregen om de winterse kou buiten te houden en de verwarmings-

kosten lager te houden. Voorheen werd noppensfolie binnen tegen de ramen aangebracht en dat gebeurde al eind september en werd pas midden april weer verwijderd als alle succulenten en cactussen naar buiten gaan. Het was ook altijd een heel gedoe, want de gietgoten en de dragers moeten allemaal verwijderd worden om het noppensfolie er achter aan te brengen of weg te halen. Nu is 15 meter noppensfolie rondom aan de buitenzijde van de kas aangebracht met een overslag bij de deur zodat er bij binnenkomst niet zo snel kou binnen komt en planten in de tocht staan. De bovenrand van het noppensfolie is met de doekknijpers eenvoudig aan de dakrand bevestigd. De onder- rand wordt vastgezet met coronadraad dat via zuignappen op het metalen frame wordt aangebracht en met dezelfde doekknijpers als

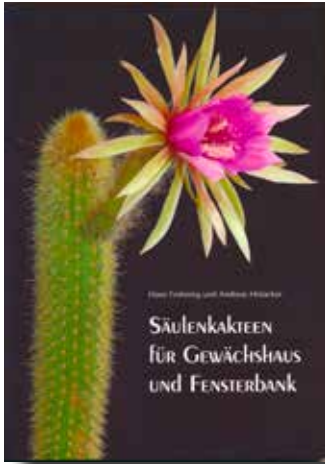
boven vastgezet. De sluiting is met klittenband geregeld. Er zijn een aantal voordelen: de kas is goed tochtvrij, geen gaten in het noppensfolie van klikkers of fixclips, snel aan te brengen en te verwijderen. Het oogt ook mooi strak. Een nadeel, maar dat zal in het voorjaar, blijken hoe berg je 15 meter noppensfolie op.

Trudy

MET EEN BOEKJE IN EEN HOEKJE

Het is de Duitse cactusvereniging weer gelukt om een fraai boekje uit te geven. Hans Frohning en Andreas Hofacker zijn verantwoordelijk voor de inhoud van het boekje. In de inleiding wordt de vraag gesteld wat een zuilcactus is en het antwoord is niet zoals hier gesteld wordt; een cactus die langer is dan hij breed is, want veel bolcactusen vertonen, wanneer zij ouder worden, een langgerekte vorm. De schrijvers geven als vuistregel dat een zuilcactus een bepaalde lengte moet hebben om tot bloei te komen. De schrijvers beperken zich bij het bespreken van de soorten tot die, die bij een hoogte van 75 cm al bloeibaar zijn. Ook worden bepaalde geslachten niet behandeld

omdat de omvang van het boek dan niet binnen de perken te houden was.

Het verzorgen van deze cactussoorten is van liefhebber tot liefhebber vaak verschillend en dan moet gedacht worden aan de ervaringen die zij in de loop der tijd zich eigen gemaakt hebben en die voor hun kas als meest succesvol aangemerkt kan worden. Wil men een goed plantenbestand hebben dan moet er aandacht besteed worden aan het te gebruiken grondmengsel en de bemesting en ook hier leven weer verschillende opvattingen. De koude droge overwintering is voor de meeste soorten van levensbelang en is een garantie voor uitbundige bloei. Iedere liefhebber heeft hier weer zijn eigen strategie ontwikkeld.

De vermeerdering van de planten kan zowel door stekken als zaaien gebeuren. Sommige kopstekken bloeien al bij een lengte van minder dan 75 cm. Zij hebben dan de bloeibaarheid van de moederplant meegenomen.

Voor ziektes en ongedierte gelden dezelfde regels als voor de andere cactusen en vormen dus geen uitzondering.

Na deze inleidende teksten komen we tot de behandeling van de afzonderlijke geslachten in alfabetische volgorde. Van de geslachten worden dan de gemeenschappelijke eigenschappen genoemd, met aan het eind van deze opsomming een aantal bijzonderheden betreffende dit specifieke geslacht. Het betreft hier dan voornamelijk de temperatuur en een aantal zwakke punten voor dit geslacht.

Na deze beschrijving krijgen we dan een aantal fraaie foto's van planten binnen dit geslacht. Jammer dat alleen de leden van de Duitse cactusvereniging dit boek aan kunnen schaffen, want het geeft ons heel veel goede informatie.

H.V.

ONDER ONS GEZEGD

De cactusavond in november is niet doorgedaan. Om verschillende redenen. Henk was met vakantie, Diddy en Rob waren verhinderd, evenals Bertus en Lies. Bovendien was de weg tussen Lichtenvoorde en Groenlo dicht. Waarschijnlijk hadden we dus maar weinig mensen op de avond, daarom hebben we het maar afgeblazen.

In december houden we daarom gewoon onze gezellige avond en dan is het jaar al weer om.

Verder is er geen nieuws te melden en dus wens ik iedereen heel fijne feestdagen en een goed en gezond 2020.

Annie

Prettige feestdagen en een voorspoedig 2020

AGENDA

Uitnodiging voor de bijeenkomst op donderdag 9 januari 2020 in de
"Kruidenhof te Mallum" in Eibergen.

Aanvang 8 uur.

Agenda:

1. Opening. Mededelingen. Ingekomen stukken.
2. Lezing Henk Viscaal
3. Pauze en verloting.
4. Vervolg lezing.
5. Rondvraag.
6. Sluiting..

December: Gezellige foto- en praat-avond.

Met vriendelijke groeten en tot ziens,

Het bestuur.

Jaarprogramma 2019

10 Januari	Jaarvergadering +Henk Viscaal lezing Chili 2017
14 Februari	Trudy over tuinen in Engeland.
14 Maart	Lezing Ludwig Bercht.
11 April	Praktijkavond zaaien. Voorbereiding Lenteweekend.
4/5 Mei	Lenteweekend.
9 Mei	Lezing Geert Bourgonje.
13 Juni	Tuinbezoek Annie Heijnen
15 Juni	Cactusreisje.
11 Juli	Tuinbezoek Henk Viscaal.
1 Augustus	Vakantie.
12 September	Gert Ubink lezing.
10 Oktober	Ruilavond.
14 November	Verzorgd door eigen leden.
12 December	Praat / Spel ? Fotoavond.

OPEN DAG

ZATERDAG 6 JUNI 2020

Mijnsherenweg 20
1433 AS Kudelstaart

Tel. 0297 326880
Fax. 0297 343089

Inhoud

Plant van de maand	164
Fotogalerij	165
Een dagje Argentinië	166
Puzzel	170
Twee hobby's gemakkelijk te combineren	172
Steengoed	174
Met een boekje in een hoekje	176
Onder ons gezegd	177
Agenda	178